

Pankreatitis

Trebušna slinavka (pankreas) leži prečno v zgornjem delu trebuha. Žleza ima eksokrini del (izloča sok za prebavo maščob, OH in beljakovin) in endokrini del, ki izloča hormone (insulin – pomemben za presnovo glukoze). Poznamo obolenja oksokrinega in endokrinega dela.

Ločimo:

- akutno vnetje trebušne slinavke
- kronično vnetje trebušne slinavke

Akutni pankreatitis:

Je hitro potekajoče vnetje, ki nastane zaradi različnih vzrokov. Največkrat poteka bolezen benigno in bolnik popolnoma ozdravi, lahko pa pride do hujše oblike (nekroze, krvavitve) s šokom in smrtjo.

Vzroki:

so različni, najpogostejši pa so:

- žolčni kamni v žolčevodu, ki zapirajo odtok pankreatičnih sokov
- alkohol, ki poškoduje tkivo trebušne slinavke
- zastoj sekreta zaradi karcinoma trebušne slinavke
- virusne okužbe itd.

Znaki so:

- bolečina v epigastriju, ki je lahko blaga ali zelo močna in seva pod levi rebrni lok v hrbet, nato proti levi rami ali v stegno; pojavlja se 2-3 ure zlasti po zaužitju mastne hrane
- slabost in bruhanje
- dvig telesne temperature s tahikardijo
- meteorizem, pareza črevesja

Znaki nastalih zapletov so:

- znaki šoka (hipovolemija zaradi izgube tekočine po bruhanju)
- peritonitis
- paralitični ileus
- krvavitev v trebušno slinavko ali v prebavno cev (hematemesis, melena)
- prehodna sladkorna bolezen

Zdravstvena nega:

Glede na stopnjo in nastale zaplete mora biti bolnik v intenzivni negi. Najpogostejšinegovalni postopki so:

Kronični pankreatitis:

poteka počasi, v zagonih. Tako se ponavljajo obdobja močnejših bolečin, kronično pa je uničenega vedno več parenhima, zato pride do nezadostnega delovanja trebušne slinavke. Vzrok je največkrat kronični alkoholizem.

Znaki so:

- slabo počutje, slabost siljenje na bruhanje
- slabo prenašanje hrane (sladkega, maščob, kave, alkohola), izgubljanje na telesni teži
- občutek napetosti, meteorizem, bolečine v epigastriju
- zaprtje ali driska

Zdravstvena naga:

- dieta (to je hrana, ki je bogata OH in revna maščob, alkohol je prepovedan)
- zmanjševanje bolečin z zdravili in drugimi ukrepi
- duševno podporo
- navajanje k samopomoči in samooskrbi